



За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

СУБОТА
29
ЖОВТНЯ
1955 року
№ 32 (466)

Ціна 20 коп.

Привіт учасникам



комсомольської конференції

університету!

ПІД ЗНАКОМ КРИТИКИ І САМОКРИТИКИ

Основним завданням комсомольської організації університету є надання дійової допомоги професорсько-викладацькому складові та партійній організації університету в справі підготовки висококваліфікованих, політичносвідомих радянських спеціалістів, здатних виконати всі завдання партії та уряду по побудові комунізму в нашій країні.

Основною запорукою успішного виконання цього завдання є добре навчання комсомольців.

За останній семестр успішність в університеті склала 98,8 проц. Причому успішність комсомольців дорівнювала—98,7 проц., а позаспілкової молоді—97,0 проц. У нас зараз 248 відмінників навчання.

За минулий рік видано одну збірку студентських наукових робіт, друга збірка готується до друку. На університетський огляд було подано 100 наукових студентських робіт, з яких 74 надіслані на міський та республіканський огляди. 10 робіт нагороджено ректоратом грошовою премією, а 60—грамотами. На історичному та фізико-математичному факультетах проводились цікаві теоретичні конференції, на філологічному—диспути. В університеті було підготовлено й проведено студентську наукову сесію, присвячену 90-річчю існування нашого університету.

Практика підтверджує, що запорукою добрих показників в академічній, ідейно-виховній та науковій роботі є авторитет комсомольських бюро та особистий приклад комсомольських керівників. Так, на II курсі хімічного факультету (секретар тов. Ратушна) в I семестрі минулого навчального року було багато відстаючих. І лише завдяки кропіткій, вдумливій роботі членів курсового бюро з кожним комсомольцем, курс досяг добрих показників в роботі. Значно поліпшилась ідейно-виховна робота, а літню сесію студенти склали лише на «добре» та «відмінно». Можна навести ще кілька таких прикладів.

Але, на жаль, у нас таких груп дуже мало. Є ще багато комсомольських груп, де не все зроблено для налагодження комсомольської дисципліни та підвищення показників у навчанні.

Особливо низька успішність на колишніх I і II курсах фізико-математичного факультету, на які припадає 50 проц. задовільних та незадовільних оцінок, одержаних студентами у II семестрі. Одною з причин такого становища є те, що секретарі факультетського бюро тт. Генендер та Зелюкова, а також відповідальні за наукову роботу Куценко та Ків приділяли мало уваги цим курсам.

Не краще становище з успішністю й на історичному факультеті, особливо на колишніх II та III курсах, на які припадає мало не вся друга половина незадовільних оцінок. Комсомольські керівники цих курсів самосунулись від роботи в групах, пустили роботу на самоплив. Комсомольське бюро факультету та

відповідальний за учбову роботу т. Грималюк навіть не намагалися налагодити зв'язок з викладачами. Факультетське бюро не провадило індивідуальної роботи з комсомольцями. Члени бюро погано знали своїх комсомольців, їх прагнення та запити.

Велика відповідальність за низьку успішність на цих факультетах лягає на учбово-науковий сектор комітету комсомолу університету (тт. Мисюк, Фашенко та Лоцініна), які не проявили в своїй роботі належної наполегливості та ініціативи. Тільки поганою роботою учбово-наукового сектору комітету комсомолу можна пояснити той факт, що на торішньому I курсі фізико-математичного факультету студентами одержано 2,7 проц. незадовільних оцінок з основ марксизму-ленізму, що дуже погано підготувались до екзамену з політекономії студенти IV курсу історичного факультету, а на IV курсі російського відділу філологічного факультету на іспиті з історичного матеріалізму було виявлено жахливу політичну безграмотність.

Не все гаразд з ідейно-виховною роботою на філологічному факультеті. Комсомольські керівники факультету погано знають людей. Вони не завжди можуть вірно оцінити їх поведінку та причини низької успішності комсомольців. Великі недоліки в ідейно-виховній роботі комсомольської організації були виявлені під час роботи в колгоспах Іванівського району. Так, своєю негідною поведінкою залямувала комсомольську групу V курсу російського відділу комсомолка Теодорі. Вона виявила себе людиною відстаючою, політично безпринципною.

Ясно, що тут винна комсомольська організація V курсу, до складу якої входять три члени факультетського комсомольського бюро.

Все це свідчить про те, що комсомольські керівники не мають повсякденного контакту з партійною та профспілковою організаціями, з викладачами та агітаторами. Це й є вияв формалізму в роботі комсомольської організації.

Комсомольська організація ще мало уваги приділяє питанням культурної поведінки наших комсомольців, хоч і нерідко в нас трапляються випадки грубого поводження з товаришами і навіть викладачами. Це мало місце, наприклад, з комсомольцями Хіджакадзе, Вартанянцем та Лисаковським.

Треба з такою ганебною поведінкою комсомольців вести рішучу боротьбу.

Під час X звітно-виборної комсомольської конференції треба рішуче підняти рівень критики та самокритики при обговоренні недоліків, які мають місце в роботі, і рішуче повести боротьбу за їх викорінення.

Обов'язок комуністів—взяти активну участь в роботі X звітно-виборної комсомольської конференції університету.

На зборах членів ДТСААФ

26 жовтня відбулись збори членів ДТСААФ історичного факультету. Голова комітету ДТСААФ Власенко та виступаючі товариші Довженко, Савченко, викладач Шендрик вказали на недоліки в роботі та на шляхи їх усунення. Деякі студенти ще досі не є членами ДТСААФ, частина ж постійно не сплачує внесків. Погано відвідують гуртки. Минулого року

в мотосекцію записалось 13 чоловік, але тільки студент II курсу Таран склав іспити на права. Регулярно відвідують стрільковий гурток студенти III курсу Безугла та Осадчук.

На зборах справедливо піднімалося питання про відсутність автосекції в університеті.

Збори обрали новий комітет ДТСААФ в складі 6 чоловік.

ПРИНЦИПОВО ВИКРИВАЙТЕ НЕДОЛІКИ В РОБОТІ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

НАЛАГОДИТИ РОБОТУ НАУКОВИХ ГУРТКІВ

Наукова робота студентів хімічного факультету кожного року дає позитивні наслідки.

Але є у нас цілий ряд недоліків, яких необхідно позбутися.

По-перше, більшість студентів нашого факультету, які записалися в наукові гуртки, працюють нерегулярно, а інші й зовсім не відвідують лабораторій. Тому не дивно, що експерименти в більшості випадків у них не виходять.

Основним при роботі в науковому гуртку є регулярне відвідування лабораторій.

Але цього мало. Необхідно будувати свою роботу за певним планом. Тільки тоді з'явиться стимул в роботі. А в нас досі це твердо не запроваджено в життя.

Крім того, недостатньо уваги роботі гуртків приділяють кафедри. Прикладом доброго ставлення до роботи студентів у гуртках може бути лише кафедра неорганічної хімії.

Рада НСТ збиралася рідко, і не було постійного контролю за роботою наукових гуртків. Члени ради НСТ не були ознайомлені з тематикою і ходом виконання намічених робіт в гуртках.

Потрібно рішуче налагодити роботу наукових гуртків і ради НСТ на факультеті.

О. Госман, студент V курсу хімічного факультету.

Відсутній зв'язок з факультетом

На звітно-виборних комсомольських зборах філологічного факультету тов. Іванов дописав повно охарактеризував у своїй доповіді роботу факультетської комсомольської організації. Але про аспірантів не було сказано ні слова. І це не випадково. Колектив аспірантів виявився в стороні від життя комсомольської організації. Винні в цьому насамперед аспіранти, які, потрібно сказати, мало цікавилися життям факультету. Вони в більшості випадків працювали серед населення міста і області. Так, аспіранти Елькснер, Шаповалов, Сопрун читали лекції на заводах, в школах, перед виборцями. А зв'язок з факультетом відсутній. Кому, як не аспірантам-лінгвістам, треба було взяти участь у дискусії з мовознавства, та проте голоса їхнього

ніхто не чув. Повз увагу наших аспірантів проходять спортивні міроприємства, не беруть вони участі і в олімпіадах художньої самодіяльності.

Мало приділяло уваги роботі комсомольської групи аспірантів і бюро факультету. Тут до речі сказати, що звіт про роботу аспірантів так і не був заслуханий на засіданні комсомольського бюро. Бюро перебільшувало своєрідність навчання аспірантів, не залучало їх до роботи в комсомольській організації, не допомагало групі вказівками і порадами, хоч мало на це повну змогу. Все це і привело до небажаного відриву комсомольської групи аспірантів від життя факультетської організації.

В. Худолєєв, аспірант філологічного факультету.

Роботу пущено на самоплив

Шефська робота в минулому навчальному році на нашому факультеті була занедбана. Відповідала за цей сектор тов. Гребеннікова. Студенти нашого факультету були призначені піонервожатами 8—10 класів. Але кожний з призначених товаришів безвідповідально поставився до дорученої справи.

Виняток в цьому відношенні становлять лише товариші Ромашко В. та Закревська Г., які відвідували школу, допомагали комсомольські збори, допомагали керівникові класу підняти

успішність та дисципліну в класі. Але цього занадто мало навіть для того, щоб можна було сказати, що «якось» робота в школі велася. Комсомольське бюро факультету не приділяло шефській роботі ніякої уваги. Робота, по суті, була пущена на самоплив.

В цьому навчальному році комсомольське бюро планує налагодити шефську роботу. Бажаємо, щоб ці плани були впроваджені в життя.

І. Васильєв, студ. II курсу геолого-географічного факультету.

За творчу співдружність в роботі

Як комсомольська, так і профспілкова організація по-

кликані спільними силами проводити роботу по вихованню висококваліфікованих спеціалістів, активних учасників громадського життя, свідомих будівників комунізму. І справляється вони з цим завданням досить успішно. Однак не можна обійти ряд значних недоліків в їхній роботі.

Так, одним з важливих недоліків в роботі комсомольського і профспілкового бюро філологічного факультету є слабкий зв'язок між відповідними секторами обох бюро. І що найприкріше, так це те, що на протязі всього року найслабше були зв'язані в своїй роботі найважливіші сектори—учбово-науковий і побутовий.

Відповідальні за учбовий сектор в профбюро постійно змінювались. На протязі року його

очолювали по чергово Мертве-

цова, Вінніков, Іванова. Погано працював цей сектор і в комсомольському бюро (відповідальна Реброва). І це мало турбувало комсомольське бюро, бо так і не була як слід поставлена робота цього сектора.

Побутовий же сектор комсомольського бюро мало цікавився побутовими умовами студентів. Отже, робота в цьому напрямі велась зусиллями побутового сектору профбюро.

В ряді випадків члени профбюро навіть не знали, що планує робити той чи інший сектор (за виключенням культурного і шефського), а тому часто були лише свідками, а не активними учасниками чи співорганізаторами здійснюваних міроприємств, як зауважила про це колишній голова профбюро т. Ніколайчук.

І навпаки, ряд міроприємств,

зокрема, організація на факультеті гуртка «Вмілі руки», екскурсії на кінофабрику, лекції для студентів з музики і живопису, про які домовлялось профбюро з відповідними організаціями, так і не здійснюється до цього часу. Безумовно, що однією з перешкод до здійснення накресленого є слабкість зв'язку, відрив, який існує в роботі обох бюро.

Турбує те, що ця відірваність в роботі характерна не лише для нашого, а й для інших факультетів.

До якого ж часу комсомольська і профспілкова організації обмежуватимуться лише констатацією на звітних зборах про те, що в роботі організацій наявний розрив?

Коли ж комсомольські і профспілкові бюро факультетів візьмуться за ліквідацію цього розриву?

В. Шаповалов.

Важлива ділянка комсомольської роботи

Необхідною умовою побудови комунізму в нашій країні є неухильне підвищення політичного і культурного рівня трудящих мас, їх комуністичної свідомості. Боротьба з пережитками минулого в побуті і моралі, постійна антирелігійна пропаганда, ознайомлення трудящих з найновішими досягненнями передової науки і техніки,—все це входить до складу завдань, що розв'язуються Комуністичною партією і комсомолом.

Кожний радянський інтелегент, незалежно від професії і посади, вважає своїм почесним обов'язком докласти всіх зусиль для розв'язання цих завдань. Саме тому таку широку популярність набула в нашій країні діяльність Товариства по поширенню політичних і наукових знань, яке об'єднує в своїх рядах спеціалістів найрізноманітніших галузей науки і мистецтва.

Значна робота серед населення провадиться силами комсомольських організацій. В цій роботі беруть участь і студенти нашого університету, які входять до складу групи лекторів при комітеті комсомолу. За минулий навчальний рік членами групи було прочитано понад сто лекцій в різних організаціях міста.

Велику аудиторію збирають лекції наших студентів в Очному госпіталі інвалідів Вітчизняної війни, гуртожитку суднобудівельного заводу, управлінні Одесько-Кишинівської залізниці тощо.

Постійно оновлювана тематика групи налічує понад 40 лекцій на різноманітні теми: суспільно-політичні, науково-атеїстичні, з літератури і мистецтва, з історії комсомолу тощо. Робота в групі приносить лекторам університету величез-

не моральне задоволення. По-трапивши в робітничу аудиторію, відразу відчуваєш напружену увагу і інтерес, який викликає у слухачів цікава лекція. Іноді після доповіді студентів доводиться понад півгодини відповідати на питання зацікавленої аудиторії. Такий інтерес і увага слухачів зобов'язують лектора багато до чого: треба бути добре підготовленим, глибоко знати матеріал, який викладаєш.

Можна сказати, що лектори університету підготовлені до цього. Група сумлінно ставиться до своєї роботи. Про це свідчить той факт, що на протязі року в бюро групи не надійшло жодного негативного відзиву про прочитані лекції. Навпаки, на «путівках» університету можна прочитати немало теплих слів вдячності. Так, наприклад, про лекцію тов. Литвин (III курс хімічного факультету) з історії комсомольської організації міста Одеси один з слухачів т. Тучін пише: «Лекція була дуже дохідливою. Слухачі залишилися дуже задоволеними і гаряче дякують лекторові».

На цій лекції були присутні 180 чоловік.

А ось ще один відзив: «Тов. Ігнатченко доступною і зрозумілою мовою виклав матеріал. Слухачі були дуже задоволені і гаряче дякували йому»,—пише парторг Очного госпіталю інвалідів Вітчизняної війни про лекцію «Атомна енергія», прочитану студентом фізико-математичного факультету Ігнатенком.

З похвалою відзивалися про роботу групи у своїх виступах на комсомольській конференції Воднотранспортного району представники порту.

Але в роботі групи є й серйозні недоліки. По-перше, вкрай незадовільно поставлена лекторська робота на історичному факультеті. Не можна сказати, щоб такий стан справ на цій важливій ділянці комсомольської роботи турбував комсомольське бюро факультету. З боку останнього не було зроблено жодної спроби поліпшити роботу факультетської лекторської групи. Сумним наслідком цієї безтурботності було те, що на протязі року історики займали останнє місце серед факультетів по лекторській роботі в той час, як вони повинні бути серед передових, кращих лекторських груп.

Другим недоліком роботи групи в минулому році був незадовільний і несистематичний зв'язок з університетськими професійними організаціями. Лекціями групи для підшефних шкіл користувалися лише біологи і фізики, шефські сектори інших факультетів ігнорували таку можливість.

Нарешті, треба згадати про існування групи і агітпропсекторам комсомольських бюро.

Хіба не можуть зацікавити наших студентів такі лекції, як «Образ позитивного героя в радянській літературі», «Театр і драматургія народного Китаю», «З історії Одеси», лекції про комуністичну мораль, про культуру поведінки радянської молоді людини і т. д. Чому можуть замовляти наші лекції Медичний і Політехнічний інститути, а в університеті нехтують цією можливістю?

В цьому учбовому році всі ці недоліки треба ліквідувати. Необхідно, нарешті, покінчити з недооцінкою цієї важливої ділянки комсомольської роботи.

Бюро лекторської групи.

Цінний посібник для викладачів психології

Серед нових книжок, одержаних останнім часом науковою бібліотекою ОДУ, привертає увагу надрукована в друкарні нашого університету книжечка проф. Д. Г. Елькіна «Шкільні психологічні дослідження»—це практичний посібник для викладачів психології середньої школи.

Проф. Елькін описує зміст і методику тридцяти психологічних дослідів, можливих в умовах середньої школи.

Серед інших дослідів є такі: «Вивчення безумовного рефлексу», «Вивчення умовного рефлексу», «Визначення поля зору» та інш.

Досліди рекомендуються автором для проведення їх під час занять в класі (на уроках),

на заняттях психологічного гуртка, а також в процесі самостійної роботи дома над виконанням домашніх завдань. Досліди нескладні, вони не потребують складних приладів або технічно обладнаних лабораторій.

По своїй тематиці дослідів підібрані відповідно до програми з психології для середньої школи. Посібник оздоблений 25 малюнками, які допомагають проводити дослідження. Посібник проф. Елькіна Д. Г., побудований на основі фізіологічного вчення акад. Павлова, буде надзвичайно цінним при викладанні психології у середній школі.

В. М. Терлецька, бібліограф наукової бібліотеки.

Загальнооміська легкоатлетична естафета

В неділю, 30 жовтня, відбудеться традиційна осіння легкоатлетична естафета на приз газети «Чорноморська комуна», присвячена XXXVIII роковинам Великому Жовтню.

Дистанції: для жінок—3820 м. для чоловіків—4100 метрів.

В естафеті беруть участь збірні команди нашого університету.

Склад жіночої команди: Авіжан-

ська, Васильєва, Жигаревич, Зинюк, Смирнова, Попович, Хохлова, Сосна, Шевчук, Тюпіна, Ричковська, Ромашева, Колчак, Андреева.

Склад чоловічої команди: Воронюк, Довженко, Зіненберг, Копилов, Котелевський, Мірок'ян, Федорченко, Суворкін, Подражанський, Іванов, Сахаров, Макаров, Єділович, Ляшенко.

В ГОДИНУ ДОЗВІЛЛЯ

Відповіді на кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛИ

6. Експорт. 8. Бонн. 9. Анод. 10. Матрица. 12. Ротатор. 15. Филология. 18. Бруно. 20. Бэкон. 22. Акт. 24. Поэма. 25. Сеанс. 29. Мепенат. 30. Утка. 32. Соло. 33. Море. 34. Арго. 35. Утро. 36. Нега. 37. Шоколад. 40. Азот. 41. Гном. 42. Филатов. 45. Бизе. 47. Сеул. 49. Сюята. 50. Амаду. 51. Ханжа.

ПО ВЕРТИКАЛИ

1. Дэнди. 2. Осина. 3. Чосер. 4. Старт. 5. Торт. 7. Форт. 10. Мавр. 11. Реформа. 13. Алябьев. 14. Рубо. 16. Ока. 17. Ост. 19. Ухо. 21. Ком. 23. Кинематография. 24. Партитура. 26. Силлогизм. 27. Сеченов. 28. Шарбан. 31. Амо. 32. Сон. 38. Комета. 39. Унисон. 43. Икс. 44. Ода. 46. Ива. 48. Уфа.

ВЕЛИКИЙ САДІВНИК

Чи доводилось вам коли-небудь бути в саду, де ростуть троянди без шипів, де лілії пахнуть, як фіалки, де вишні висять на гілках гронами, наче смородина, де яблуня стедиться по землі? Дехто скаже, що це вигадка, казка. Ні. Такий сад існує. В ньому жив і творив великий садівник—Іван Володимирович Мічурін. Все, що є в цьому саду дивного і незвичайного, створено руками людини, яка перемогла природу.

Минуло сторіччя з дня народження Мічуріна. Радянські люди вшановують пам'ять видатного російського вченого, дослідника, мислителя.

Ми перегортаємо книгу історії його життя і творчості, сторінку по сторінці, і перед нами в усій величчю постає подвиг великого сина великого народу.

В похмурі сімдесяті роки минулого століття простий залізничний службовець, монтер усіх годинників і сигнальних апаратів на дільниці Козлов—Лебедянь, задумав оновити низьковрожайний склад плодових рослин середньої частини тодішньої Росії. Важко було жити і працювати в умовах царизму. Невистачало знань, не було

коштів. Двадцятилітній ентузіаст відкриває вдома майстерню по ремонту годинників, щоб зібрати хоч трохи грошей на самостійні дослідження з рослинами.

Науки називали його дослідження «витівками» і «дурниціями». А він продовжував експериментувати. Чиновники з департаменту кричали на нього: «Не смій!». А він ще наполегливіше брався за роботу. Псевдовчені оголошували його гібриди «незаконнонародженими». А він виводив усе нові й нові сорти рослин. Попи погрозували: «Не кощунствуй!». А він сміливо підкоряв природу.

Тільки після перемоги Великого Жовтня справа Мічуріна набрала широкого розмаху. Роботою вченого зацікавився Володимир Ілліч Ленін. Молода республіка Рад у важкі роки розрухи знайшла кошти, щоб підтримати невтомного садівника. І старий дослідник немов помолодшав. За один лише 1922 рік Мічурін створив стільки ж нових сортів, скільки він вивів за сорок три роки роботи в умовах царизму. А всього їх створено більше трьохсот.

В чому суть титанічної діяльності Мічуріна, в чому його історична заслуга?

Працюючи з плодовими та іншими рослинами, він розгадував таємниці їх розвитку, відкривав закономірності живої природи, вказував шляхи і способи її перетворення в інтересах людини.

Мічурін хотів, щоб біля Польярного кола не мерзли груші і яблуні, щоб виноград і персик знялися з насиджених місць, щоб плоди диких рослин зроби́ти їстівними. І він без кінця шукав, зустріючи нижніх жителів півдня з холодостійкими мешканцями півночі. Як чарівник, управляв він розвитком рослин—поліпшував якість плодів, міняв терміни їх дозрівання, примушував дерева плодоносити там, де вони ніколи не росли.

Людина сильніша природи, проголошував Мічурін. Вона може і повинна створювати нові форми рослин і нові форми тварин краще, ніж сама природа. Сміливий дослідник кликав не чекати милостей від природи, а брати їх у неї.

Окрилений піклуванням партії і уряду, він всі свої сили віддавав на благо Вітчизни, на користь народів.

Мічурін любив рідну землю, він бачив міста і села в буйному розливі садів. Він хотів, щоб не тільки в тайзі, а й в

робітничій столиці росли бархатне дерево, китайський ясен, розкішна смоковниця.

— Наша країна і зовнішню повинна бути найкрасивішою країною в світі!

Це слова Івана Володимировича із його статті-заклику до комсомолу.

Не раз пристрасно звертався мудрий перетворювач природи до молоді. У ній він бачив продовжувача своєї справи.

— Яка допомога потрібна від вас, комсомольці? — запитував Мічурін і відповідав:— Велика допомога! Ви — молоді, ви — сильні, ви — живий народ. Ви повинні зробити так, щоб на полях колгоспів і радгоспів нашої країни почали плодоносити не десятки, а тисячі, мільйони яблунь, груш, слив, винограду, малини нових сортів.

Мічурін говорив своїм юним друзям про найвище поклонання людини: не тільки пояснювати, а й змінювати світ, робити його кращим, цікавішим, осмисленішим, щоб повніше відповідав він потребам життя.

З іменем Мічуріна зв'язана ціла епоха в розвитку біології. Його заповіді понесли в життя мільйони послідовників, його вчення стало надбанням усього народу. Воно лягло в основу передової агробіологічної науки.

Вчення Мічуріна шириться по всьому світу. В новому Китаї, в країнах народної демократії старанно вивчають мічуринську науку. Що не рік, то все більше привертає вона до себе увагу прогресивних учених Англії, Франції, Індії, Японії та інших країн.

Радянська земля в цвіту. Росту на ній виплекані Мічуріним і його послідовниками «квіти майбутнього»—рослини нових, невідомих раніше людству форм.

На Всесоюзній сільськогосподарській виставці демонструється близько двох тисяч сортів сільськогосподарських культур, створених радянськими селекціонерами. Люди зупиняються біля них з такою ж зацікавленістю, так само затамувавши подих, як зупиняються перед більш вдосконаленим трактором, небаченим ще комбайном або перед якоюсь іншою, ще небувалою машиною.

Так збувається те, про що мріяв великий подвижник, трудівник, творець. Уквітчується земля плодами праці тих, кого називають гордим іменем — мічуринець.

(«Молодь України», 26 жовтня 1955 р.)

В. о. редактора М. ПАВЛЮК.